

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZAKOK PÁRHUZAMOS ÉRTÉKELÉSE

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS

A MAB 2008/7/IX/1-7. számú határozatai

A határozatokban foglalt szakok akkreditációjának hatálya: **2016. október 3.**

- A Látogató Bizottság elnöke:*** ***Zwickl András***
művészettörténész, PhD, főmuzeológus, Magyar Nemzeti Galéria, egyetemi docens MOME
- A Látogató Bizottság tagjai:*** ***Bán András***
műkritikus, PhD, egyetemi docens ME, Miskolci Galéria, igazgató
- Gerber Pál***
képzőművész (festő), ELTE egyetemi adjunktus
- Rényi András***
művészettörténész, esztéta, PhD, egyetemi docens ELTE
- Lovas Ilona***
Munkácsy-díjas Erdemes művész, képzőművész (textilművész)
- Restaurátor szak esetében felkért szakértő:*** ***Szentkirályi Miklós***
dr. habil., kétszeres nívódíjas festő-restaurátor, főrestaurátor osztályvezető, Szépművészeti Múzeum
- Hallgatói képviselő:*** ***Körösparti Péter***
néprajz, pénzügy-számvitel szakos hallgató, Debreceni Egyetem

2008. október 3.

ÖSSZEFOGLALÓ a művészképzés általános vonatkozásairól

a) A művészképzés helyzete

Más képzésekkel összehasonlítva a felsőfokú képzőművészeti képzés szembetűnő sajátossága a vizsgált két intézményben a képzésben résztvevő hallgatók viszonylag alacsony létszáma (összesen mintegy 500 fő), ráadásul ezen belül az egyes szakok között a képzés jellegét tekintve meglehetősen nagyok a különbségek. A képzés további sajátossága, hogy nem követte a Bolognai folyamat jegyében lezajló átalakítást, azaz a korábbi 5 éves graduális képzést nem alakította kétszintűvé (BA + MA), valamennyi szakon megőrizte az 5 éves osztatlan képzési formát. Magyarországon ilyen típusú felsőfokú képzőművészeti oktatás mindössze ebben a két intézményben folyik, ezen belül csak két szak (festészet, szobrászat), illetve a doktori iskola található meg mind az MKE-n, mind a PTE-n. Az osztatlan képzést választó művészeti felsőfokú intézmények hagyományaira és a szakok sajátosságaira hivatkozva felkészületlenül képzésük összehangolására más, osztott képzést választó egyetemek és főiskolák művészképző szakjaival, programjaival, a művészeti tanárképzéssel és a felsőfokú szakképzéssel. Így a szakok átjárhatósága nem biztosított, és saját szakjuk hallgatói számára a szakmai elítéléshez tartozás egyre kevésbé indokolható pályaelképzelését vázolják. A művészképzésre jellemzően folyamatosan rendkívül magas a felvételizők száma (a felvételi keretszámokhoz képest kb. 7–8-szoros a túljelentkezés). A hagyományosnak tekinthető szakokon (festészet, szobrászat, részben grafika) továbbra is a klasszikus mester-tanítvány típusú oktatás érvényesül, amely elsősorban műtermi, illetve műhelymunkán alapul, az önálló munka egyéni feladatkiadás, korrektúra, konzultációk és értékelések keretei közt folyik. A képzésnek ez az individuális módja egyfelől jelentős oktatásszervezési nehézségekkel jár a műtermi munkában az egyetemi évek alatt, másfelől nem készíti fel a hallgatókat a szakmai képviselő, érdekérvényesítés szükségességének belátására és gyakorlására, az egyéni életpálya menedzselése mellett a művészet társadalmi szerepének hathatós bemutatására. A határozottabban programok és workshop-ok mentén való oktatásszervezés a hagyományos képzés erősségeit megőrizve is képes lenne a művészeti egyetemek mai merev struktúráinak újragondolására, az oktatás rugalmasabbá tételére, az intézményközi nyitottság növelésére és az áthallgatás lehetővé tételére, s nem mellesleg a hallgatói fegyelem javítására. A képzőművészeti képzés céljairól, feladatairól, módszereiről és lehetőségeiről – amint arra a vizuális művészeti doktori (DLA) képzés kapcsán is kitérünk – célszerű lenne a hazai hagyományok és tapasztalatok alapján, illetve a kortárs művészeti gyakorlat és a nemzetközi szintér feltérképezésével és figyelembe vételével az érintettek széleskörű bevonásával szakmai vitákat, konferenciákat kezdeményezni, amelyeken megfogalmazódna, hogy a szakmai hagyományok megőrzése mellett mely módszerek segítenék a reális társadalmi ismeretekkel rendelkező, kritikus és környezettudatos kortárs alkotói habitus kialakítását.

b) Korlátok

A felsőfokú képzőművészeti oktatás legfőbb korlátait az anyagi források szűkössége jelenti, amelyek a képzés minden területén éreztetik hatásukat (elhelyezés, oktatói létszám, felszereltség, nyersanyag-ellátottság stb.). Az oktatói ellátottság első ránézésre ugyan elégségesnek tűnhet, de az oktató-hallgatói arányok egyes szakokon, illetve osztályokon jóval kedvezőtlenebbek a kívánatosnál. Az alapképzés markáns megjelenése, az egyes szakok sajátosságainak megfelelő beépítése az oktatási folyamatba a mai korlátok mellett is jelentősen javítaná az oktatói ellátottságot, és pontosabban kijelölné a különféle oktatói magatartások szerepét az oktatási folyamatban. Ez a művészképzésben alapvető kihatással van az oktatás színvonalára, ugyanis a szakok célkitűzései és az elsajátítandó szakmai kompetenciák a hallgatókkal való egyéni foglalkozást, személyes és „testre szabott” programok alkalmazását teszik szükségessé. Nem tűnik elégségesnek az oktatást segítő munkakörökben dolgozók létszáma sem, a mesterek mellett dolgozó tanársegédek, szakoktatók jelentős mértékben járulnak hozzá az oktatás hatékonyságához, hiányuk nagymértékben csorbítja az oktatás színvonalát. Ugyancsak fontos kérdés az oktatói utánpótlás hosszú távú tervezése, a kiválasztás szempontrendszerének tisztázása és az új tanárok alkalmazásának nyílt pályázatok keretében történő lebonyolítása.

c) Erősségek

A hazai felsőfokú képzőművészeti oktatás erősségei közé tartoznak a nagy múltra visszatekintő hazai művészeti hagyományok, amelyek nem csupán az intézményes, akadémiai képzés formájában vannak jelen Magyarországon. Ennek köszönhetően hosszú idő óta folyamatosan számos olyan művész kerül ki mind az MKE, mind PTE MK szakjairól, akik a hazai és a nemzetközi művészeti élet jelentős, meghatározó szereplői, tevékenységükről kiállítási szereplések, rangos díjak adnak képet. A tanárok szakmai elismertsége és oktatói tapasztalata a magas színvonalú képzés fontos alkotóeleme. A műhelyek többsége kielégítően felszerelt, egyelőre biztosítja a képzéshez szükséges feltételeket. Mindkét egyetemen lehetőség nyílik az adott szak

mellett más típusú kurzusok látogatására, más szakokra történő áthallgatásra, az intézményen belül, a nemzetközi diákcsera-programokban való részvételre, ez a nyitottság és sokszínűség inspirálóan hat a hallgatókra, szélesebb látókörrrel és tájékozottsággal ruhazza fel őket. A hallgatói kérdőívek, illetve a hallgatókkal folytatott beszélgetések azt mutatják, hogy a hallgatók általánosságban meg vannak elégedve a megtartott órákkal, színvonalukat jónak értékelik, a képességfejlesztésen belül a gondolkodásmód és a kreativitás elsajátítását tartják kiemelkedően fontosnak. Öröndetes fejlemény, hogy az utóbbi időben egyes szakok önálló szaktörténeti kurzusokat indítottak, illetve nagyobb hangsúlyt helyeztek a magyar művészeti hagyományok bemutatására, ezeket a továbbiakban tanácsos volna mindenütt követni, illetve az általános elméleti (művészettörténet) oktatással összehangolni. Mindkét intézmény intenzív és szerteágazó nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik.

d) Gyengeségek

Az oktatással kapcsolatos legfőbb problémát az infrastruktúra rossz állapota, elmaradottsága és elavulása jelentik. Ez szakonként meglehetősen eltérő módon jelentkezik, egyes szakokon a helyigény (pl. festészet), másutt a felszerelések, a technika (pl. intermédia, grafika, restaurátor szak) jelenti a legnagyobb gondot. Fontos kérdés a végzett hallgatók pályára állása, amelyről – az Önértékelések és a látogatás alapján úgy tűnik – egyik egyetem (szak) sem rendelkezik átfogó, objektív képpel. Ennek pótlása sürgető feladat lenne. A pályára állással összefüggésben ki kell térnünk arra is, hogy az elméleti képzés céljai megfogalmazatlanok mindkét intézményben, oktatásszervezésében ad hoc jellegű, egyelőre még kevésbé veszi figyelembe a kortárs művészet sajátosságait, így nincsen kellő súllyal jelen a társadalomelméleti összefüggések tárgyalása, a művészet mediális sajátosságainak vizsgálata. A képzés csak kis mértékben nyújt segítséget gazdasági, pályázási, menedzsment-ismeretek elsajátításában, amelyek ma elengedhetetlenül fontosak egy pályakezdő művész számára a kortárs művészeti színtéren való jelenléthez. Az elméleti szakdolgozatok színvonala egyenetlen, a követelményrendszer nem kidolgozott. Ugyancsak problémát jelent az idegen nyelvismeret alacsony foka, hatékony oktatásának megoldása.

e) Lehetőségek

A felsőfokú képzőművészeti oktatásban a felvételizők létszáma hosszú idők óta magas és állandó, és ha esetleg a csökkenő születésszámok következtében kevesebben is jelentkeznének a képzőművészeti képzésekre, nem valószínű, hogy utánpótlási gondokra kellene felkészülni, de továbbra is fontos feladat az oktatás színvonalának megőrzése, a képzés tömegessé válásának, „felhígulásának” megelőzése. Eddig kiaknázatlannak tűnő lehetőség a végzett hallgatók pályakövetése, tapasztalataik folyamatosan visszacsatolhatóak az oktatásba, amely így rugalmasan reagálhat a művészeti élet aktuális változásaira, igényeire. A képzést, mint ahogy erre már vannak példák, a hallgatói igényekkel összhangban a továbbiakban meghívott vendégelőadókkal, workshopokkal lehet bővíteni, színesíteni. Az MKE által tervezett és most akkreditálás alatt lévő Képzőművészet-elmélet szak előreláthatólag számos, a jelentésben is megfogalmazott kérdésre, problémára ad majd választ, illetve megoldást. Célszerűnek látszik az oktatók minősítésének átgondolása, hogy az ne pusztán szakmai sikereken, formális és mennyiségi elemeken (pl. a kiállítások száma), hanem ezek mellett az oktatási gyakorlatban és a művészeti kutatásban tapasztalható eredményeken, és részben a hallgatói értékeléseken is alapuljon.

f) Veszélyek

Az oktatók beszámolóí alapján a felvételre jelentkezők, illetve a felvettek körében évek óta romló „bemeneti szint” tapasztalható, és ez a tendencia valószínűleg a jövőben is folytatódni fog (ennek fő oka a középiskolai oktatás rajz-, művészettörténet- és vizuális kultúra oktatásának megoldatlansága). Ezért szükségesnek látszik az egyetemi képzés keretében a felzárkóztatás, „szintre hozás” feladatának átgondolása. Ezen belül különösen fontos a rajzi készségek fejlesztése, különösen azért, mert az jelenleg csak a felsőfokú művészképzés intézményeiben megvalósítható. Ezzel összefüggésben – több oktató részéről is – felmerült a korábban hosszú ideig működő esti előkészítő tanfolyam visszaállításának lehetősége. Végül fontosnak tartjuk megemlíteni, hogy a felsőoktatásban jelentkező fokozódó versenyhelyzet a művészképzés vonatkozásában felveti annak a veszélyét, hogy a képzést az erre a területre nehezen alkalmazható „piaci igények” vagy a „hasznosság” szempontjai alapján értékeljék, ítélik meg.

AJÁNLÁSOK ÉS ÉSZREVÉTELEK

A. Összefoglaló ajánlások az egyetemi alapképzéshez

Mindkét egyetem esetében:

Szükséges: Az elméleti képzés felépítését és programját újragondolni, tartalmát és kínálatát – elsősorban a kortárs művészet és az egyes szaktörténetek vonatkozásában – bővíteni; az elméleti szakdolgozatok kritériumrendszerét egyértelműen meghatározni, annak betartását következetesen betartani, illetve ellenőrizni.

MKE:

A magas korfa miatt szükséges lenne hosszú távú tervet kidolgozni a szakmai utánpótlás biztosítására. Az infrastruktúra állapotának javítása, illetve a férőhelyek bővítése és a minőségbiztosítás fejlesztése.

PTE:

Sürgető feladat az infrastruktúra állapotának javítása, illetve a műtermek, műhelyek elhelyezésének megoldása. Szükséges lenne a Művészeti Kar számára rendelkezésre álló könyvtár további fejlesztése.

B. Általános tanulságok és ajánlások az eljárással kapcsolatban

1. A felsőfokú képzőművészeti oktatás párhuzamos akkreditációjával kapcsolatban az egyik legalapvetőbb probléma az összehasonlítás korlátozott lehetősége; ez ténylegesen csak 3 területen, a festő, a szobrász szakok, illetve a doktori iskolák esetében valósul meg, itt valóban két egyetem képzéseit lehet összehasonlítani. A többi esetben (Grafika, Intermédia, Restaurátor szak) csupán az MKE-n folyik képzés, ezért kézenfekvő lenne a hazai képzéseket külföldi intézményekkel összehasonlítani. Ehhez célszerű lenne a jövőben a bizottságba külföldi szakértőket is meghívni, ami abból a szempontból is előnyös lenne, hogy ők a hazai oktatást tágabb összefüggésrendszerben, „kívülálló” szemmel értékelnék.
2. A látogatásra rendelkezésre álló idő a tapasztalatok alapján meglehetősen rövidnek bizonyult (MKE: 3 nap, PTE: 2 nap). A bizottság viszonylag kis létszáma (5 fő) miatt ezért előfordult, hogy egy-két helyet (egyes osztályok, műhelyek) csak egy bizottsági tag tudott meglátogatni. Ezért, illetve amiatt, mert a vizsgált képzések meglehetősen széles területet fednek le, a jövőben a bizottság létszámát célszerű lenne ismét 7 főre emelni (az előző, 1997-es eljárást végző bizottság, amely még kevesebb szakot vizsgált, 7 főből állt.)
3. A dokumentumelemzés és a látogatásokon tapasztaltak összevetése alapján szükséges lenne áttekinteni az oktatásra vonatkozó önértékelés jelenleg részben formális elemeit, hogy azokat kézzelfogható, gyakorlatban tapasztalható, releváns tartalommal lehessen megtölteni. Az Önértékelések terjedelme, felépítése, tartalma ugyanis meglehetősen nagy különbségeket mutatott, egyes szempontokat a különböző szakokon eltérő módon értelmezték, ami a jelentés elkészítése során is okozott nehézségeket, ezért célszerűnek látszik az Önértékelések, de a Jelentés formái, tartalmi szempontjainak is a speciális (képzőművészeti) adottságokhoz való igazítása és egységesítése.
4. A felsőfokú képzőművészeti oktatás első párhuzamos akkreditációjára 1997-ben zajlott le, most a második 2008-ban 11 évvel később került sor, ajánlatos volna a soron következő vizsgálatra hamarabb sort keríteni.

Magyar Képzőművészeti Egyetem	Akkreditációs minősítés
Szak megnevezése: Festőművész szak (kkk: 2006/7/IX/1/57. sz. MAB határozat)	A
Képzési szint: MA (egységes osztatlan képzés)	2008/7/IX/1. sz. MAB határozat (hatálya: 2016. október 3.)
<p>1. Szöveges értékelés</p> <p>A szak célja olyan festőművészek képzése, akik birtokában vannak a festészet alapvető mesterségbeli készségeinek, ismerik anyagait és technikáit, tisztában vannak a festőművészet történetével, nemzetközi és magyar hagyományaival, tájékozottak az aktuális kortárs törekvéseket illetően, és ezek birtokában képesek önálló alkotómunka végzésére. A technikai médiumok korában, az újabb és újabb képalkotó eljárások elterjedése közepette a festészet számára folytonos és állandóan változó kihívásokkal szembesül, múltjának és hagyományainak tükrében pozícióját, lehetőségeit és feladatait folyamatosan újra kell értelmeznie. A festő szak iránt folyamatosan nagy az érdeklődés, a képzőművészeti műfajokon belül továbbra is a legmagasabb presztízzsel bíró képzésnek tűnik. A Festő szak az MKE legnagyobb szakja, az oktatás 10 osztályban, a történetileg kialakult hagyományos mester-osztály rendszerben folyik. A festőhallgatók az egyes mesterek osztályaiba nyernek felvételt, akik önálló program alapján öt éven keresztül képezik a növendékeket. Az egyetem hagyományosabb legnagyobb vonzerővel bíró szakjára jelenleg 8,5-szeres a túljelentkezés, a felvett hallgatók létszáma az első évfolyamban 34 fő, az idei tanévben 167 beiratkozott festő szakos hallgatója van az egyetemnek.</p> <p>2. A képzés sajátos vonásai</p> <p>A festőművész-képzés az MKE-n nagy múltra tekint vissza: a Mintarajz-tanoda 1871-es, de legkésőbb a Benczúr-mesteriskola 1883-as alapítása óta folyamatos, magas szakmai színvonalú oktatás zajlik az intézményben, amelyben állandóan jelen voltak a szakma kimagasló képviselői is, ez a tradíció folyamatosnak látszik. A mester-osztály rendszerben meghatározó szerepet játszik a mester és tanítvány szoros személyes kapcsolata, a mester által képviselt szakmai-szellemi irányultság és magatartás, ez elsősorban az egyéni korrekturnál keresztül érvényesül. Ebből kifolyólag az egyes osztályok eltérő karakterűek, mind a célkitűzések, mind az oktatási módszerek vonatkozásában nagy különbségek tapasztalhatóak. A mester–hallgató arány átlagosan jónak mondható (1:17), de az egyes osztályok között nagyok a különbségek. A képzés során a főhangsúly a műtermi munkára esik, az utóbbi időben ezen a szakon is megindult a szak-történet oktatása. Nem elhanyagolható szempont a fővárosi múzeumok és kiállítási programok gazdagsága, és két jelentős intézmény – a Szépművészeti Múzeum és a Múcsarnok – térbeli közelsége sem.</p> <p>3. Erősségek</p> <p>A szak oktatói szakmájuk elismert képviselői, teljesítményüket a szakma és a közönség egyaránt jól ismeri. Többségük sok éves oktatói tapasztalattal rendelkezik, művészként rendszeresen szerepelnek kiállításokon, többen hosszú éveket töltöttek külföldön, kitekintéssel bírnak a nemzetközi művészeti életre és oktatásra. A szakon máig érezhetőek azok a hagyományok, amelyek a több generációra visszamenően híres és nagy befolyású, iskolateremtő mesterek örökségéhez való kapcsolódást teszik lehetővé. A szak alkalmat ad a hagyományos szakmai ismeretek és kompetenciák elsajátítása mellett a műfaj aktuális kérdésfelvetéseivel való foglalkozásra is, lehetőséget nyújt az audiovizuális, illetve a murális műhelyben más jellegű stúdiókkal való foglalkozásra. A mesterek elmondása alapján a nyugati intézményekkel összehasonlítva a budapesti egyetem festő szakjának egyik erőssége a szakma tradicionális felfogású oktatása. A végzetek, sőt számos esetben az egyetemet látogató hallgatók jelentős szakmai sikereket mutatnak fel.</p> <p>4. Problémák</p> <p>A Festő szak oktatóira a magas korfa jellemző. Az osztályt vezető mester mellett csak az osztályok felében van tanársegéd (többen közülük negyvenes éveik derekán járnak), szerepük fontosságát az Önértékelés is hangsúlyozza, ugyanakkor úgy látja, alkalmazásukat veszély fenyegeti. A műtermek rendkívül zsúfoltak, folyamatos, hosszú távú munkára jelen körülmények között teljesen alkalmatlannak látszanak, a kérdőívekben a hallgatók is leginkább erre panaszkodtak. A hagyományos mester-osztály oktatási forma működése kapcsán több kérdőjel is felmerül. Aggályos a szabad mester-választás kérdése, mivel a felvett növendékeket a mesterek „szétosztják” maguk között, a hallgatóknak tehát nincsen beleszólásuk abba, hogy melyik tanárhoz kerülnek. Később ugyan van lehetőségük átjelentkezni másik osztályba, de ehhez a döntéshez értelemszerűen bizonyos időnek el kell telnie, ennek meghozatala és lebonyolítása sem egyszerű feladat. Egyes mesterek programjai kidolgozatlanok, esetlegesek, vagy amennyiben elméletileg jól felépítettek, csak részben összevethetőek a kimeneti célokkal.</p> <p>5. Általános megjegyzések</p> <p>A szakon megfontolásra javasoljuk egy egységesebb, szisztematikusabb és átláthatóbb képzési rendszer kidolgozását, amelynek keretében a hallgatók alapozó képzés formájában szervezettebb formában sajátíthatnák el a szakma alapvető ismereteit. Ez megoldást jelenthet a szabad mesterválasztás problémájára is, egy év tapasztalatai, tájékozódás után a hallgatók valóban dönthetnének arról, hogy kinek az osztályát szeretnék látogatni. Esetleg a felvettek létszámának csökkentésével lehetne javítani a helyzetet, és ez segíthetne a képzés tömegessé válásán, az „alacsony bemeneti színvonalon” is, amelyre az oktatók is panaszkodnak. Az egyetem vezetése csökkenő születésszámokkal számol, ami a helyhiányra részben megoldást jelenthetne. Jó lenne látni, hogy az egyetem, illetve a szak vezetése a közeljövőben, illetve hosszú távon hogyan képzeli el a szak működését, miként tartja megvalósíthatónak a nyugdíjba menő oktatók zökkenőmentes utánpótlását (nyílt pályázatok), a tanársegédi rendszer fenntartását, illetve lehetőség szerinti kibővítését.</p>	

MKE festőművész szak - Értékelés a megadott szempontok szerint

(Az értékelés szempontjai: Az LB véleménye)

1. Önértékelés (összeállítás, hallgatói visszacsatolás tükröződik-e, belső minőségbiztosítási rendszer működik-e intézményi, tanszéki, szak szinten?):

Az önértékelés megállapításai reálisak, megalapozottak, nagyjából összhangban vannak a hallgatói véleményekkel. A minőségbiztosítás tanszéki szinten történik.

2. A képzési követelményeknek való megfelelés:

Az oktatás teljesíti a képzési követelményeket.

3. A MAB akkreditációs követelményrendszerének való megfelelés:

Az oktatók képzése, száma az előírásoknak eleget tesz.

4. A követelmények előírásainak a helyzetet és a lehetőségeket figyelembe vevő interpretálása, a „jó gyakorlat” megjelenése a szakon:

A szak a követelményeket az adott körülményekhez adaptálja.

5. Oktatói állomány összetétele (kor, státusz, szakterület, szakmai elismertség, publikációs „termékenység” szerint):

Az oktatók szakterületük elismert képviselői, kor szerinti megoszlásuk a szakon nem arányos: számos mester nyugdíjas korú, a tíz mester közül mindössze két nő található.

6. A képzési (oktatási-tanulási) folyamat értékelése, szakirányok kínálata:

A képzés elsősorban a gyakorlati oktatáson alapul, a tantervben biztosított az egyes tárgyak egymásra épülése.

7. Eredmények (kompetencia, ismeretek, képességek, attitűdök, értékvilág), kimenet, követés (ha ismert):

A hallgatók alkalmasak arra, hogy bármely területen részt vegyenek a szakirányú továbbképzésben. A hallgatók végzés utáni pályakövetése nem megoldott.

8. A szak specifikus képzési céljai (ha vannak):

A szakon belül nincsenek külön szakirányok, a képzés célja a hallgatóknak a festészet különböző területén végzendő önálló munkára való felkészítése.

9. Hallgatói szolgáltatások, elhelyezkedés, a szak regionális szerepe (képzés fizikai körülményei):

A szak elhelyezése megfelel a minimum követelményeknek, de a helyi infrastruktúra további fejlesztést igényel (műterem elhelyezése).

10. Felhasználói szempontok (SWOT-analízis, MPT hallgatói kérdőívek feldolgozott adatai):

11. Összehasonlító és összegző megállapítások:

A szakon a szakma oktatói tapasztalattal rendelkező, elismert képviselői tanítanak. A szakon elevenek a festészet hazai hagyományai, egyik erőssége a szakma tradicionális felfogású oktatása, amelyet az itt végzetek szakmai sikerei is alátámasztanak.

Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar	Akkreditációs minősítés
Szak megnevezése: Festőművész szak (kkk: 2006/7/IX/1/57. sz. MAB határozat)	A
Képzési szint: MA (egységes osztatlan képzés)	2008/7/IX/2. sz. MAB határozat (hatálya: 2016. október 3.)
<p>1. Szöveges értékelés</p> <p>A szak célja olyan festőművészek képzése, akik birtokában vannak a festészet alapvető mesterségbeli készségeinek, ismerik anyagait és technikáit, tisztában vannak a festőművészet történetével, nemzetközi és magyar hagyományaival, tájékozottak az aktuális kortárs törekvéseket illetően, és ezek birtokában képesek önálló alkotómunka végzésére. A technikai médiumok korában, az újabb és újabb képalkotó eljárások elterjedése közepette a festészet számára folytonos és állandóan változó kihívásokkal szembesül, múltjának és hagyományainak tükrében pozícióját, lehetőségeit és feladatait folyamatosan újra kell értelmeznie. A festő szakon itt is nagy a túljelentkezés (7–8-szoros), a felvett hallgatók létszáma az első évfolyamban 11–18 fő, az idei tanévben 71 beiratkozott festő jár az egyetemre. A PTE Festő szakja kisebb és jóval fiatalabb az MKE festő szakjánál, az oktatás itt is hasonló keretek között, ugyancsak a hagyományos mester-osztály rendszerben folyik. A festőhallgatók az egyes mesterek osztályaiba nyernek felvételt, akik önálló program alapján 10 féléven át keresztül képezik a növendékeket. A hallgató–tanár arány nem túl kedvező: 22–30 hallgatóra jut egy tanár.</p> <p>2. A képzés sajátos vonásai</p> <p>A képzés megfelel a festőművész szakok számára előírt képzési és kimeneti követelményeknek. A PTE Festő szakja, annak ellenére, hogy létszámát tekintve jóval kisebb az MKE festő szakjánál, rendkívül sokszínű képet mutat. A Művészeti kar Vizuális Művészeti Intézete erős helyi művészeti hagyományokból nőtt ki, számos kiemelkedő pécsi mester alkotó jelenléte biztosítja ma is a helyi művészeti szintér színvonalát. A szak oktatógárdájának generációs összetétele ugyancsak széles spektrumot ölel fel, számos fiatal mester található közöttük (többen közülük az MKE-n oktató tanársegédekénél is fiatalabbak). Az oktatói utánpótlás folyamatosan látszik, a szakon oktatói munkakörbe csak tudományos fokozattal rendelkező vagy doktori eljárásban résztvevő munkatársat vesznek fel. Az MKE-nél kisebb létszám szemlátomást átjárhatóbbá, nyitottabbá teszi a képzést, nem annyira zárt az egyes osztályokhoz való tartozás. A szak hallgatói jelen vannak munkáikkal a város művészeti életében, alkotásaik az egyetem más épületein belül is láthatóak. A rajz-festészet főtárgyon kívül több kurzus teszi lehetővé a szakmai ismeretek elmélyítését, illetve más területekkel való megismerkedést: a hagyományosnak mondható aktrajzon, sokszorosított grafikán kívül fotográfiával, számítógépes képalkotással, multimédiás alkotótevékenységgel is megismerkedhetnek a hallgatók. A műterem látogatások során nyugodt, nyitott és együttműködő légkörben zajló munkával találkoztunk.</p> <p>3. Erősségek</p> <p>A PTE Festő szakján a hallgatók – a szobrászokhoz hasonlóan – szisztematikus alapképzésben részesülnek, amelynek keretében nagy hangsúlyt fektetnek a szakma alapismereteire. Ezzel együtt a PTE festő hallgatói jóval kedvezőbb, kevésbé zsúfolt műtermi körülmények között dolgozhatnak, mint az MKE hallgatói: a hallgatók számára Pécssett megfelelő méretű hely áll rendelkezésre, a műtermi munkák színvonala összességében nézve érezhetően magasabb. Az, hogy Pécssett a művészképzés tudományegyetemi keretek között történik, több előnnyel is jár, így például a minőségbiztosítás rendkívül magas színvonalon történik (t.k. 2004 óta évente, rendszeresített kérdőívekkel folyik a hallgatók oktatásvéleményezése), illetve lehetőség nyílik más karok óráiba való bekapcsolódásra, az orvosi kar például speciális anatómiai kurzust kínál a művészhallgatóknak. Fontos háttérrel biztosítanak a képzőművészeti képzés számára Pécs városának kulturális-művészeti hagyományai, az itteni múzeumok gyűjteményei és kiállítási programok.</p> <p>4. Problémák</p> <p>A legfőbb problémát a PTE Művészeti Karán is az infrastrukturális nehézségek jelentik, ami a műtermek amortizációját, állapotát illeti, a festők helyzete hasonló a szobrászokéhoz. A szakon folyó képzést illetően az egyes mesterek oktatási programjai itt is kidolgozatlanok, illetve hiányosak, ezért csak részben összevethetőek a kimeneti célokkal. A PTE Művészeti karán az elméleti képzés, a szakdolgozatok színvonala – az MKE-hoz hasonlóan – egyenetlen, nem világos, milyen kritériumok határozzák meg az elkészítés, illetve az elfogadás/értékelés szempontjait. A hallgatók a gyakorlati képzéshez kapcsolódó elméleti oktatás keretein belül elsősorban a kortárs művészettel foglalkozó órákat keveslik. Az Önértékelés megemlíti a végzett hallgatókkal való kapcsolattartás hiányát és a régióban kínáló korlátozott munkalehetőségeket.</p> <p>5. Általános megjegyzések</p> <p>A PTE Művészeti Kar festőművész képzése – a szobrász szakkal együtt – rövid múltja ellenére jelentős eredményeket mutat fel. A város különböző elhelyezkedő műtermek és műhelyek problémájára remélhetően a Zsolnay gyárnak a Pécs EKF (Zsolnay Kulturális Negyed) keretében történő új kialakítása ad a közeljövőben lehetőséget.</p>	

PTE festőművész szak - Értékelés a megadott szempontok szerint

(Az értékelés szempontjai: Az LB véleménye)

1. Önértékelés (összeállítás, hallgatói visszacsatolás tükröződik-e, belső minőségbiztosítási rendszer működik-e intézményi, tanszéki, szak szinten?):

Az önértékelés megállapításai reálisak, megalapozottak, nagyjából összhangban vannak a hallgatói véleményekkel. A minőségbiztosítás egyetemi szinten történik.

2. A képzési követelményeknek való megfelelés:

Az oktatás teljesíti a képzési követelményeket.

3. A MAB akkreditációs követelményrendszerének való megfelelés:

Az oktatók képzése, száma az előírásoknak eleget tesz.

4. A követelmények előírásainak a helyzetet és a lehetőségeket figyelembe vevő interpretálása, a „jó gyakorlat” megjelenése a szakon:

A szak a követelményeket az adott körülményekhez adaptálja.

5. Oktatói állomány összetétele (kor, státusz, szakterület, szakmai elismertség, publikációs „termékenység” szerint):

Az oktatók szakterületük elismert képviselői, kor szerinti megoszlásuk a szakon arányos.

6. A képzési (oktatási-tanulási) folyamat értékelése, szakirányok kínálata:

A képzés elsősorban a gyakorlati oktatáson alapul, a tantervben biztosított az egyes tárgyak egymásra épülése.

7. Eredmények (kompetencia, ismeretek, képességek, attitűdök, értékvilág), kimenet, követés (ha ismert):

A hallgatók alkalmasak arra, hogy bármely területen részt vegyenek a szakirányú továbbképzésben. A hallgatók végzés utáni pályakövetése nem megoldott, de a hiányosság pótlása most folyik.

8. A szak specifikus képzési céljai (ha vannak):

A szakon belül nincsenek külön szakirányok, a képzés célja a hallgatóknak a festészet különböző területén végzendő önálló munkára való felkészítése.

9. Hallgatói szolgáltatások, elhelyezkedés, a szak regionális szerepe (képzés fizikai körülményei):

A szak elhelyezése megfelel a minimum követelményeknek, de a helyi infrastruktúra további fejlesztést igényel (nagyon nagy a zsúfoltság, rendkívül kicsi az egy főre jutó műtermi férőhely).

10. Felhasználói szempontok (SWOT-analízis, MPT hallgatói kérdőívek feldolgozott adatai):

11. Összehasonlító és összegző megállapítások:

A szakon a hallgatók szisztematikus alapképzésben részesülnek, amelynek keretében nagy hangsúlyt fektetnek a szakma alapismereteire. A hallgatók számára megfelelő méretű hely áll rendelkezésre, a műtermi munkák sokszínű képet mutatnak, színvonaluk magas.

Magyar Képzőművészeti Egyetem	Akkreditációs minősítés
Szak megnevezése: Szobrászművész szak (kkk: 2006/7/IX/1/58. sz. MAB határozat)	A
Képzési szint: MA (egységes osztatlan képzés)	2008/7/IX/3. sz. MAB határozat (hatálya: 2016. október 3.)
<p>1. Szöveges értékelés</p> <p>Az MKE szobrászművész szak képzési rendjét a bolognai folyamat nem érinti, továbbra is ötéves, tíz féléves egységes osztatlan nappali képzés folyik, amelynek célja olyan leendő szobrászművészek képzése, akik értik és alkalmazzák a szobrászat történetileg kialakult formarendjeit és kifejezési eszközeit, anyagait és technikáit, ismerik a szobrászat történetét és jelenkori tendenciát, és képesek magas művészi-szellemi színvonalon önmagukat kifejezni, illetve érvényes mesterségbeli és esztétikai válaszokat adni a társadalmi megbízatásokra. A szak kellő számú minősített oktatóval és felkészült szakoktatóval, szerény, de a hazai viszonyok közepette elfogadható elhelyezési és finansziális körülmények között működik. A működés folyamatossága mindenekelőtt az áldozatkész és találékony tanszékvezetésnek, illetve a mesterek és oktatók odaadó részvételének köszönhető. Az évek óta ötszörös-hatszoros túljelentkezés mellett a felvettek száma rendre évi 10 fő, ami az oktatás adott személyi és infrastrukturális feltételei mellett arányosnak mondható.</p> <p>2. A képzés sajátos vonásai</p> <p>A képzés megfelel a szobrászművész szakok számára előírt képzési és kimeneti követelményeknek. A szobrász szak más szakoktól előnyösen megkülönböztető sajátossága, hogy az alapos, többlépcsős felvételi folyamat során kiválasztott elsőéves hallgatók nem kerülnek azonnal egy-egy mesterhez, hanem az első évfolyamban, két szemeszteren keresztül közös felzárkóztató/szintkiegyenlítő alapképzésen esnek keresztül. Ennek során kéthetente, jól átgondolt szisztéma szerint kapnak közös feladatokat, amelyek részben művészi problémák megértését és megoldását, illetve különféle kifejezési formák, műfajok és technikai eljárások elemi megismerését szolgálják. Fontos sajátossága ennek a szakasznak, hogy noha az órákat szakoktatók tartják, a mesterek minden feladat kiértékelésénél jelen vannak, értékelnek és konzultációs célokra is folyamatosan a hallgatók rendelkezésére állnak. Ennek folytán a hallgatók a második évtől esedékes mesterválasztását hosszas kölcsönös ismerkedési és egyezkedési folyamat előzi meg. E kiválasztási folyamat sikerességét és a későbbi, személyre szabott képzés hatásosságát bizonyítja, hogy igen csekély mértékű a fluktuáció, a mesterváltás. Benyomásunk szerint a négy műteremben nyugodt légkörű, elmélyült munka folyik, a hallgatók egymás közötti és mestereikkel való kapcsolatai kiegyensúlyozottnak tűntek.</p> <p>3. Erősségek</p> <p>Erősségnek látjuk az első évfolyamosok közös osztályának fent leírt, a mesterek és hallgatók kölcsönös egymásra találását szolgáló gyakorlatát, a képzés áttekinthető és jól átgondolt (jó értelemben „akadémikus”) rendszerességét. Fontos, hogy a hallgatók tanulmányaik során rendre kollektív munkákban is részt vesznek, és folyamatosan segítik egymást. Hasznos példákat láttunk arra, amikor egy-egy mester – köztük a szak vezető oktatóival, akik az ország legjelentősebb, kimagasló életművekkel bíró és részben sokat publikáló szobrászművészei – saját munkáiba vonja be hallgatóit, akik így testközelből, működés közben ismerhetik meg oktatóik problémamegoldó művészi gondolkodását, alkotó kreativitását. Hasznos újítás a saját, szakirányú elméleti és szobrászattörténeti oktatás, illetve a kifejezetten kortárs szobrászattal foglalkozó kurzusok bevezetése, meghívott előadók segítségével. Végül jelentős erőssége a szakképzésnek a rendszeres művésztelepi munka (Tihany, Villány stb.), az ismétlődő erdélyi tanulmányi kirándulások és a rendszeres hallgatói kiállítások lehetősége a Parthenon fríz-teremben. Példásnak ítéljük a tanszék saját publikációs tevékenységét is.</p> <p>4. Problémák</p> <p>A szobrász szak infrastrukturális tekintetben inkább szegényes helyzetben van. Nem elsősorban a műtermek és műhelyek száma és mérete tekintetében, amely a felvett hallgatói létszám függvényében kielégítőnek látszik. Inkább az operatív, hogy a meglehetősen költséges szobrászati képzés keretein belül az egy hallgatóra jutó éves költségkeret rendkívül alacsony, az anyag- és technikai eszközellátással kapcsolatos igények csak a tanszékvezetés és a mesterek informális és egyéb kapcsolatain keresztül oldhatók meg. A diplomamunkák kivitelezésére rendelkezésre álló 25.000 Ft, még ha az MKE vezetésének jelentős erőfeszítése is szükséges hozzá, csekély összegnek tűnik, és gyakran akadályozza, hogy a fontos feladatok a tervezésnél és a makettnél tovább jussanak a megvalósulás útján. Itt említjük meg, hogy a tanszék számítógépes ellátottsága a szükségesnél szegényesebb, a szakirányú digitális képzés (a virtualitás plasztikai vonatkozásainak, a tervezésben hasznosítható 3D-s technikának az oktatása stb.) megindulása jelentős késést szenved. Ezen az sem segít, hogy igen jó az együttműködés az egyetem Intermedia tanszékével, ahová a szobrászhallgatók rendszeresen áthallgatnak.</p> <p>5. Általános megjegyzések</p> <p>A szobrász szak felvételi rendszere, a hallgatói létszámok „megőrzése”, az alapozó képzés és a mesterválasztás rendszerre szemléltető jelentős mértékben hozzájárul az oktatás magas színvonalához, és más szakok számára is példaadó lehet.</p>	

MKE szobrászművész szak - Értékelés a megadott szempontok szerint

(Az értékelés szempontjai: Az LB véleménye)

1. Önértékelés (összeállítás, hallgatói visszacsatolás tükröződik-e, belső minőségbiztosítási rendszer működik-e intézményi, tanszéki, szak szinten?):

Az önértékelés mértéktartó, hiteles képet fest a szakon folyó tevékenységről, pontosan tájékoztat az eredményekről, és nem hallgatja el a gyengeségeket sem, illetve egybevág a hallgatók reflexióival is. A minőségbiztosítás tanszéki szinten történik.

2. A képesítési követelményeknek való megfelelés:

Az oktatás magas szinten teljesíti a képesítési követelményeket.

3. A MAB akkreditációs követelményrendszerének való megfelelés:

Az oktatók képesítése, száma az előírásoknak eleget tesz.

4. A követelmények előírásainak a helyzetet és a lehetőségeket figyelembe vevő interpretálása, a „jó gyakorlat” megjelenése a szakon:

A szak a követelményeket az adott körülményekhez adaptálja. Benyomásunk szerint a szak az egyetemen belül a leg-egységesebb képet mutatja.

5. Oktatói állomány összetétele (kor, státusz, szakterület, szakmai elismertség, publikációs „termékenység” szerint):

A szakon az ország vezető szobrászai oktatnak, akiknek életművei, nyilvános és szakmai elismerései, továbbá publikációs garanciát nyújtanak az itt folyó művészképzés magas fokára. Az oktatók kor szerinti megoszlása nem arányos: a fiatalok mellett két nyugalmazott egyetemi tanár is van a tanszéken, a szakon egyetlen női oktató sem található.

6. A képzési (oktatási-tanulási) folyamat értékelése, szakirányok kínálata:

A képzés szilárd elméleti és gyakorlati alapokon nyugszik. A tantervben biztosított az egyes tárgyak egymásra épülése, a képzés rendje átgondolt, koncepciózus tervet követ.

7. Eredmények (kompetencia, ismeretek, képességek, attitűdök, értékvilág), kimenet, követés (ha ismert):

A hallgatók java eredményesen teljesíti a követelményeket. A vizsgakiállítások anyagának áttekintése arról győz meg, hogy nyitott, érzékeny és a korszak problémái iránt érdeklődő fiatal művészek kerülnek ki innen. A hallgatók végzés utáni pályakövetése nem intézményesített ugyan, de a saját kiállítótér megléte arra ösztönzi a tanszéket, hogy kövesse az itt végzettek pályáját, és egy-egy kiállítása erejéig hívja vissza azokat, akik sikeresen teljesítenek.

8. A szak specifikus képzési céljai (ha vannak):

A szakon belül nincsenek külön szakirányok, a képzés célja a hallgatóknak a szobrászat különböző területein végzendő önálló munkára való felkészítése.

9. Hallgatói szolgáltatások, elhelyezkedés, a szak regionális szerepe (képzés fizikai körülményei):

A szak elhelyezése megfelel a minimum követelményeknek, de a helyi infrastruktúra további fejlesztést igényel (elsősorban a műtermi férőhelyek számának növelése).

10. Felhasználói szempontok (SWOT-analízis, MPT hallgatói kérdőívek feldolgozott adatai):

11. Összehasonlító és összegző megállapítások:

Az első évfolyamon közös osztályban alapozó tanulmányok folynak, amely segíti a mesterek és hallgatók kölcsönös egymásra találását. A képzés fontos újítása a saját, szakirányú elméleti és szobrászattörténeti oktatás elindítása.

Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar	Akkreditációs minősítés
Szak megnevezése: Szobrászművész szak (kkk: 2006/7/IX/1/58. sz. MAB határozat)	A
Képzési szint: MA (egységes osztatlan képzés)	2008/7/IX/4. sz. MAB határozat (hatálya: 2016. október 3.)
<p>1. Szöveges értékelés: A PTE MK szobrász szak – az MKE képzéséhez hasonlóan – ötéves, tíz féléves egységes osztatlan nappali képzés formájában folyik, önálló szakirányok nélkül. A képzés célja olyan leendő szobrászművészek képzése, akik tisztában vannak a szobrászat történetileg kialakult formarendjével és kifejezési eszközeivel, ismerik és alkalmazzák anyagait, technikáit, tájékozottak a szobrászat történetében, képesek magas színvonalon kifejezni magukat, valamint érvényes mestersegbeli és esztétikai válaszokat adni a társadalmi megbízatásokra. A szakon a feltétlenül szükségesnél jóval nagyobb a minősített oktató száma (a 14 oktatóból 11 rendelkezik PhD-vel, illetve DLA-val), az oktatók túlnyomó többsége helyben lakik, és életkor szerinti megoszlásuk is arányosnak mondható, az utánpótlást a Doktori iskola biztosítja. Éves átlagban három-ötszörös a túljelentkezés, egy-egy évfolyamon 8-10 fő tanul, a lemorzsolódás az öt év során minimális mértékű. Az oktató-hallgatói arány kb. 1:10, ami az adott feltételek mellett elfogadható. A látogatás során minden műhelyben az elmélyült munka jeleivel és oldott, kollegiális atmoszférával találkoztunk.</p> <p>2. A képzés sajátos vonásai A képzés megfelel a szobrászművész szakok számára előírt képzési és kimeneti követelményeknek. A PTE szobrász szakán különös hangsúlyt helyeznek a műtermi rajz gyakorlására és a mintázás készségszintű elsajátítására. A képzés sajátos vonása a betonszobrászatnak adott hangsúly, ami az éves órarendbe illesztett szakkurzusokon túl a nyári művésztelepek állandó témája: az itt készült munkák azután a Duna-Dráva Cement Rt.-vel való együttműködésnek köszönhetően a beremendi szoborparkban kerülnek felállításra. Hasonló együttműködés alakult ki a faszobrászattal foglalkozók és a Mecseki Erdészeti Rt. között. Mély benyomást keltett a kerámiaszobrászati műhelyben tapasztalt tudományos igényesség, a személyre szóló programok változatossága, a kísérletező kedv és a barátságos, együttműködő légkör.</p> <p>3. Erősségek A PTE szobrász szakán, mint már fent jeleztük, a festő szakhoz hasonlóan hangsúlyos az alapképzés, amelynek során a hallgatók mindegyike jártasságot szerez a szobrászat főbb műfajaiban, anyagaiban és technikáiban (kő, fém, fa, kerámia). Ugyanakkor azonban nem pusztán mesterember-képzés zajlik, a művészképzés sikerének záloga a hallgatók és a mesterek – az ország legjobbjai közé tartozó jelentős alkotóinak – szoros személyes kapcsolata, a művész-szellemi kötelek fokozatos erősödése. Jelentős előnyt jelent, hogy a Művészeti Kar keretein belül lehetőség van más területek kurzusainak látogatására: a Zeneművészeti Intézet és a Médiaművészeti Intézet számos olyan órát kínál, amely műfajhatárokat átlépő, intermedialis munkára is lehetőséget ad. A szak erőssége még a rendszeres nyári – anyaghasználat szerint differenciált – művésztáborok megszervezése. A minőségbiztosítás szempontjából fontos erősség, hogy a szak fiatalabb kollégákat csak doktori fokozatuk megszerzésének előrehaladott stádiumában, illetve azt követően vesz állományba.</p> <p>4. Problémák Míg az MKE-n a szobrász szak képzése egy helyszínen, az Epreskerti műtermekben és műhelyekben történik, addig a pécsi képzésben a PTE MK szobrász szak speciális műhelyei – a kőfaragó- és az öntőműhely – és azok a műtermek, amelyekben a képzés nagyrészt folyik, a városban széttagoltan, egymástól olyan jelentős távolságra (Istenkúton, a panelgyár külterületén stb.) helyezkednek el, és ez az oktatás szempontjából komoly hátrányt jelent. Ez egyrészt lehetlenné teszi a műhelyek optimális kihasználását, károsan befolyásolja az oktatás minőségét, és rontja a közvetlen tanári-hallgatói kapcsolattartás határfokát, másrészt sok plusz költséggel jár, és jelentős idővesztést okoz a hallgatók számára, megnehezíti az elméleti órák látogatását, a menza, a könyvtár stb. igénybevételét. Ezt a problémát a PTE önértékelése is említi. Problematikusnak látjuk a hallgatók idegennyelv-ismeretének alacsony fokát és oktatásának megoldatlanságát.</p> <p>5. Általános megjegyzések A PTE MK szobrász képzése – akárcsak a festő szaké – rövid múltja ellenére jelentős eredményeket képes felmutatni. A tervek szerint a Művészeti kar – a DLA-ban már meglévő – Kerámia-képzést is kíván indítani. A város különböző részein található műtermek és műhelyek problémájának megoldására remélhetően a közeljövőben a Zsolnay gyárnak a Pécs EKF keretében történő új kialakítása ad lehetőséget.</p>	

PTE szobrászművész szak - Értékelés a megadott szempontok szerint

(Az értékelés szempontjai: Az LB véleménye)

1. Önértékelés (összeállítás, hallgatói visszacsatolás tükröződik-e, belső minőségbiztosítási rendszer működik-e intézményi, tanszéki, szak szinten?):

Az önértékelés megállapításai reálisak, megalapozottak, nagyjából összhangban vannak a hallgatói véleményekkel. A minőségbiztosítás egyetemi szinten történik.

2. A képesítési követelményeknek való megfelelés:

Az oktatás teljesíti a képesítési követelményeket.

3. A MAB akkreditációs követelményrendszerének való megfelelés:

Az oktatók száma az előírásoknak eleget tesz, képesítésük foka azt messze meg is haladja.

4. A követelmények előírásainak a helyzetet és a lehetőségeket figyelembe vevő interpretálása, a „jó gyakorlat” megjelenése a szakon:

A szak a követelményeket az adott körülményekhez adaptálja.

5. Oktatói állomány összetétele (kor, státusz, szakterület, szakmai elismertség, publikációs „termékenység” szerint):

Az oktatók szakterületük elismert képviselői, kor szerinti megoszlásuk a szakon arányos.

6. A képzési (oktatási-tanulási) folyamat értékelése, szakirányok kínálata:

A képzés elsősorban a gyakorlati oktatáson alapul, a tantervben biztosított az egyes tárgyak egymásra épülése.

7. Eredmények (kompetencia, ismeretek, képességek, attitűdök, értékvilág), kimenet, követés (ha ismert):

A hallgatók alkalmasak arra, hogy bármely területen részt vegyenek a szakirányú továbbképzésben. A hallgatók végzés utáni pályakövetése nem megoldott, a hiányosság pótlása most folyik.

8. A szak specifikus képzési céljai (ha vannak):

A szakon belül nincsenek külön szakirányok, a képzés célja a hallgatóknak a szobrászat különböző területein végzendő önálló munkára való felkészítése.

9. Hallgatói szolgáltatások, elhelyezkedés, a szak regionális szerepe (képzés fizikai körülményei):

A szak elhelyezése megfelel a minimum követelményeknek, de a helyi infrastruktúra további fejlesztést igényel (műhelyek, műtermek koncentráltabb elhelyezése).

10. Felhasználói szempontok (SWOT-analízis, MPT hallgatói kérdőívek feldolgozott adatai):

11. Összehasonlító és összegző megállapítások:

A PTE Szobrász szakán nagy hangsúlyt helyeznek a műtermi rajz gyakorlására és a mintázás elsajátítására. Mind a beton-, mind a faszobrászat területén a szobrász szak külső partnerekkel működik együtt (Duna-Dráva Cement Rt., Mecseki Erdészeti Rt.). A látogatás során a műhelyekben oldott hangulat, kollegiális atmoszféra tapasztalható.

Magyar Képzőművészeti Egyetem	Akkreditációs minősítés
Szak megnevezése: Grafikuművész szak (kkk: 2006/7/IX/1/59. sz. MAB határozat)	A
Képzési szint: MA (egységes osztatlan képzés)	2008/7/IX/5. sz. MAB határozat (hatálya: 2016. október 3.)
<p>1. Szöveges értékelés A Grafika szak képzési célja olyan grafikuművészek képzése, akik a rajzi alapozásra épülő grafikai műfajok terén önálló alkotóművészeti tevékenységre alkalmasak, jól ismerik a grafika nemzetközi és magyar és hagyományait, illetve a kortárs törekvéseket. A Bolognai-folyamat keretében 2007-ben az MKE a korábbi Képgrafika szak és Alkalmazott grafika szak átalakításáról, egységes Grafika mesterképzési szak létesítéséről döntött. Indokként a két szak képzés-tantárgyi közelsége, illetve az MKE egységes osztatlan képzése hozható fel. Az új szakon belül a képzés két szakirányon folytatódik, azaz a gyakorlatban a korábbi két szak most egy tanszék keretein belül lényegében változatlanul működik tovább. Az önértékelés és a bemutatott fejlesztési elképzelések sem utalnak a két szakirány összeolvadására vagy akár további közeledésére. Az összevonás eredményeként sem az infrastruktúra, sem az oktatási struktúra lényegesen nem változott, a szakirányok közötti átjárhatóság nem javult. A II–V. évfolyamig (kimenő évfolyamok hallgatói) még az egyesítés előtti tanmenet szerint kapnak képzést.</p> <p>2. A képzés sajátos vonásai A szakon a képzés a képzési és kimeneti követelményeknek megfelel. A képzések során az alapképzési szakaszban az alapvető szakmai ismeretek elsajátítása történik, amelynek keretében a hallgatók a rajzi alapozó tanulmányok mellett a legfontosabb grafikai technikákkal ismerkednek meg. Ezek birtokában a növendékek a későbbiekben mesterük segítségével jobban meg tudják találni a saját egyéniségüknek legjobban megfelelő feladatokat. Az alapképzést követően a szakmai képzés lényegében a mesterekkel való konzultáción, valamint tematikus feladatokon, pályázatokon alapul. A Tervezőgrafika szakirányon a rajzi alapozó tanulmányok mellett a szakmai alapozó feladatok főleg tematikus jellegűek.</p> <p>3. Erősségek A grafikai műhelyek jól felszereltek, a legexkluzívabb munkák kivitelezésére is alkalmasak. A hallgatók munkáját szakoktatók is segítik, és megfelelő számítógépek állnak a hallgatók rendelkezésére. A szak törekszik az oktatás megújítására. Ennek keretében a képgrafika szakirányon 2007-ben oktatóhelyként fotólabor kezdte meg működését, hogy a képzésbe a klasszikus fényképezési eljárásokat is bevonják, ennek tárgyi és személyi feltételek biztosítva vannak. A képzésen belül elkezdődött a szakirányú művészettörténet-oktatás, a grafikatörténeti kurzust meghívott előadók tartják. Ez a hallgatói tájékozottságot támogató elképzelés indokolt, módszerei ez idáig kimunkálatlanok, és a művészetelméleti képzés a szak képzési gyakorlatához egyelőre nem szorult. A kortárs művészeti színtéren való jelenléthez szükséges prezentációs, menedzselési, pályázati ismeretek még kevésbé épülnek be az oktatás szerkezetébe. A hallgatók nemzetközi megmérettetéseken való sikeres szereplésük tanúskodik az oktatás színvonaláról. Mindkét szakirány segíti a hallgatók bekapcsolódását a szaknak megfelelő hazai művészeti intézményrendszerbe, a végzetek pályájának nyomon követése informális.</p> <p>4. Problémák A Grafika szak infrastrukturális ellátottsága a többi szakhhoz hasonló állapotban van. A műhelyellátottság megfelelő, de a műtermi lehetőségek szűkösek, nagy a zsúfoltság (a hallgatók a műtermi munkát jelentős részben intézményen kívül oldják meg). A hallgatói létszám bővítésének feltételei jelen körülmények között nem biztosítottak. A gépek karbantartása nem megoldott, szükség lenne erre egy állandó szakembert alkalmazni. A két szakirány kevésbé törekszik vendégoktatók bevonására, workshopok rendezésére. A szakirányok, a szakok és az egyetemek közötti hallgatói mobilitás csekély. Így mindkét szakirány működése a korábbi képzési gyakorlaton alapul, kevésbé törekszik a kitekintésre. A képgrafika szakirány mestereinek aktuális nyugdíjba vonulása miatt a képzés perspektívái ma nem beláthatóak.</p> <p>5. Általános megjegyzések Mivel a PTE művészeti képzésében nincsen grafikai szak, a MOME tervezőgrafikus képzése pedig más rendszerben (BA + MA) folyik, így az azokkal történő összehasonlításra nincsen lehetőség. (Újabban opcionális lehetőségként a pécsi művészeti szakok hallgatói számára – a klasszikus grafikai technikák iránt érdeklődés okán létrehozott – szerény grafikai műhely áll rendelkezésre.) A hallgatói kérdőívek a gyakorlatorientált képzés jelentőségét hangsúlyozzák, kritikai észrevételeik elsősorban ezek súlyának növelésére, illetve a feladatok teljesítési feltételeinek (pl. határidők) következetesebb érvényesítésére vonatkoznak.</p>	

MKE grafikusművész szak - Értékelés a megadott szempontok szerint

(Az értékelés szempontjai: Az LB véleménye)

1. Önértékelés (összeállítás, hallgatói visszacsatolás tükröződik-e, belső minőségbiztosítási rendszer működik-e intézményi, tanszéki, szak szinten?):

Az önértékelés megállapításai reálisak, megalapozottak, nagyjából összhangban vannak a hallgatói véleményekkel. A minőségbiztosítás tanszéki szinten történik.

2. A képesítési követelményeknek való megfelelés:

Az oktatás teljesíti a képesítési követelményeket.

3. A MAB akkreditációs követelményrendszerének való megfelelés:

Az oktatók képesítése, száma az előírásoknak eleget tesz.

4. A követelmények előírásainak a helyzetet és a lehetőségeket figyelembe vevő interpretálása, a „jó gyakorlat” megjelenése a szakon:

A szak a követelményeket az adott körülményekhez adaptálja.

5. Oktatói állomány összetétele (kor, státusz, szakterület, szakmai elismertség, publikációs „termékenység” szerint):

Az oktatók szakterületük elismert képviselői, kor szerinti megoszlásuk a szakon arányos. A képgrafika szakirányon többen nyugdíj előtt állnak.

6. A képzési (oktatási-tanulási) folyamat értékelése, szakirányok kínálata:

A képzés elsősorban a gyakorlati oktatáson alapul, a szak két szakiránnyal (Képgrafika, Tervezőgrafika) működik. A tantervben biztosított az egyes tárgyak egymásra épülése.

7. Eredmények (kompetencia, ismeretek, képességek, attitűdök, értékvilág), kimenet, követés (ha ismert):

A hallgatók alkalmasak arra, hogy bármely területen részt vegyenek a szakirányú továbbképzésben. A hallgatók végzés utáni pályakövetése nem megoldott.

8. A szak specifikus képzési céljai (ha vannak):

A cél a hallgató szakirányon belüli speciális területre (képgrafika, tervezőgrafika), illetve az ezen területen végzendő önálló munkára való felkészítése.

9. Hallgatói szolgáltatások, elhelyezkedés, a szak regionális szerepe (képzés fizikai körülményei):

A szak elhelyezése megfelel a minimum követelményeknek, de a helyi infrastruktúra további fejlesztést igényel (elsősorban a műtermi férőhelyek számának növelése).

10. Felhasználói szempontok (SWOT-analízis, MPT hallgatói kérdőívek feldolgozott adatai):

11. Összehasonlító és összegző megállapítások:

Az előző tanévben egyesített grafika szak új formában való működésében eddig jelentős változás nem történt. Célszerűnek látszik a két szakirány közötti viszony hosszú távra szóló újradefiniálása, illetve összehangolása.

Magyar Képzőművészeti Egyetem	Akkreditációs minősítés
Szak megnevezése: Intermédiá-művész szak (kkk: 2006/7/IX/1/61. sz. MAB hat.)	A
Képzési szint: MA (egységes osztatlan képzés)	2008/7/IX/6. sz. MAB határozat (hatálya: 2016. október 3.)
<p>1. Szöveges értékelés</p> <p>A szak az információs társadalom mindennapjait meghatározó technikai médiumokat kreatívan alkalmazni tudó önálló alkotóművészeket képez, akik a digitális korszakban képesek a hagyományos művészetben kialakult formaproblémák és eszköztár továbbgondolására, a képzőművészi gondolkodás kreatív megújítására. Érzékenyen reagálnak a társadalom, illetve a szűkebb szociokulturális környezet változásaira, magas intellektuális és művészi szinten képesek hozzájárulni e folyamatok megértéséhez és kritikai-értelmiségi attitűdök kifejlesztéséhez. A szak az általános művészettörténet és elmélet oktatásán túl szorgalmazza a szakspecifikus ismeretek, a médiatörténet és -elmélet oktatását is. A képzés során hangsúlyt fektetnek a művészi kifejezés különböző technikáinak, eszközeinek, módszereinek és funkcióinak együttlátására. Az individuális alkotótevékenységet tiszteletben tartva súlyt helyeznek a műhelyjellegre és a közös feladatokra. A más szakokra jellemző mester-tanítvány kapcsolat helyett minden mester törekszik arra, hogy kapcsolatban legyen és konzultáljon azokkal a hallgatókkal, akik számára az ő módszerei, elképzelései hasznosíthatóak. A szak indítása idején lényeges problémának tűnt, hogy a hallgatók nem szereznek jártasságot a klasszikus művészeti technikákban. Az eltelt idő alatt megkezdődött e hiányosság pótlása: speciális kurzusokon foglalkoznak elsősorban a rajzi kifejezés fejlesztésével. A képzés körülményei jelentősen változtak azzal, hogy a szak önálló épületbe költözött.</p> <p>2. A képzés sajátos vonásai</p> <p>A szakon egyik legfőbb erőssége a nevében is jelzett interdiszciplinaritás: az, hogy a hangsúly a különféle szakmák, tevékenységi típusok területek együttes kezelésére és kreatív kombinálására kerül. A szakon – az MKE többi művész-képző szakjával szemben – nem mesterek által irányított osztályok keretei között zajlik a munka. A képzés áttekinthető módon tagolódik. Az alapképzés (4 szemeszter) során a hallgatók tanárok és szakmai asszisztensek segítségével szereznek jártasságot a médiatechnikákban, a stúdiómunkában (fotólabor, filmvágó, analóg és digitális vágó, computer-kabinet), és ezekkel a felhasználói szintnél magasabb fokon, olykor fejlesztői-tervezői szinten és kreatív módon lesznek képesek bánni. Ezzel párhuzamosan az elméleti órákon feltárulnak a technikai médiumok művészeti célú alkalmazásának előzményei, lehetőségei és kihívásai. A harmad- és negyedéves hallgatók egy-egy évre után mestert (tutort) választanak maguknak, akinek irányításával meghatározott programok mentén, személyre szabott projekt-típusú feladatokat kell megoldaniuk. A műtermi munka során a hallgatók számára megfogalmazott, kötött feladatokban a mesterek kifejezetten javasolják a szigorú konceptuális megfogalmazást, illetve a szabad eszközválasztást és -kombinálást (rajzi feladatok, vágási gyakorlatok, animációs feladatok, saját weboldal készítése stb.). A képzés szorgalmazza a felsőbb éves hallgatók számára a nyilvános szereplést: a rendszeres műhelymunka keretében a hallgatók munkájuk prezentálásával mind verbális, mind multimediális eszközök használatát elsajátítják.</p> <p>3. Erősségek</p> <p>A szak erőssége, hogy a történeti és elméleti ismeretek szervesen épülnek be az oktatásba, a hallgatók az elméleti és társadalomkritikai ismeretek szerepét értelmezni tudják a művészi alkotómunkában. Az intermédiá-művészet a hagyományos képzőművészeti műfajoknál erőteljesebben kapcsolódik ma kurrens teoretikus kezdeményezésekhez, filozófiai kérdésseltevésekhez, művelése magas színvonalú elméleti oktatás nélkül nem oldható meg. Az oktatás szorosan kötődik a tanszéken folyó intenzív kutatási, publikálási és dokumentációs tevékenységhez is, és azokhoz a tudományos-szakmai konferenciákhoz, amelyekre jól felszerelt előadóterem kínál lehetőséget. Kiterjedt a társintézményekbe való áthallgatás, illetve a velük közös projektek ösztönzése, ezek szintén növelik a hallgatók tájékozódásának spektrumát. A rendszeresen megrendezésre kerülő workshopok során a hallgatók tekintélyes – sokszor a nemzetközi szinten aktív – mesterekkel dolgozhatnak együtt. A műhelymunka a különböző évfolyamok diákjai számára is találkozási lehetőséget nyújt, nem jellemző a műhelybe zárttság. A szak az átlagosnál több lehetőséget nyújt a nemzetközi kapcsolatok építésére, a külföldön töltött szemeszterekre, a diákcserében való részvételre.</p> <p>4. Problémák</p> <p>A technikai igények miatt a hallgatói létszám további bővítése nem észszerű. A szak infrastrukturális tekintetben alig van jobb helyzetben a többi szaknál, a legnagyobb problémát a hallgatói vélemények szerint az eszközök hiánya, elavult állapota és a helyhiány jelenti (a legsúlyosabb probléma az épület pincésintjének rendszeres beázása). A géppark karbantartása és folytonos megújítása komoly fejtörést okoz a tanszék és az egyetem vezetésének, mivel az egyetemi gazdálkodás adott körülményei között a fejlesztés nem tervezhető. A hallgatók hagyományos művészeti képzésben való részvételének nem kidolgozottak a perspektívái. A hallgatók további vendégelőadók és tanárok meghívását igényelnék.</p> <p>5. Általános megjegyzések</p> <p>Magyarországon egyelőre ez az egyetlen szak, ahol tizenöt éve ilyen típusú képzés folyik. Népszerűségét és társadalmi fontosságát mutatja, hogy a túljelentkezés növekvő tendenciát mutat, a tíz-tizenkétszeres mutató nem csökken, pedig a felvételi ponthatárok egyre magasabbak. Az 1996-os szakakkreditálás alkalmával a szak ideiglenes minősítést kapott, mivel még nem bocsátott ki diplomát. Az azóta elkészült diplomamunkák magas szintűek, és megfelelő szakmai kompetenciákról tanúskodnak, a szakon végzettek közül számosan a kortárs művészet meghatározó alkotói.</p>	

MKE intermédiá-művész szak - Értékelés a megadott szempontok szerint

(Az értékelés szempontjai: Az LB véleménye)

1. Önértékelés (összeállítás, hallgatói visszacsatolás tükröződik-e, belső minőségbiztosítási rendszer működik-e intézményi, tanszéki, szak szinten?):

Az önértékelés mértéktartó, hiteles képet fest a szakon folyó tevékenységről, pontosan tájékoztat az eredményekről és nem hallgatja el a gyengeségeket sem és egybeváág a hallgatók reflexióival is.

2. A képzítési követelményeknek való megfelelés:

A tapasztaltak alapján megfelelnek a KKK-ban foglaltaknak és magas szinten teljesítik a képzítési követelményeket.

3. A MAB akkreditációs követelményrendszerének való megfelelés:

Az oktatók képzítése, száma az előírásoknak eleget tesz.

4. A követelmények előírásainak a helyzetet és a lehetőségeket figyelembe vevő interpretálása, a „jó gyakorlat” megjelenése a szakon:

A szak az egyetem leginkább innovatív és szellemi értelemben koncepciózus egysége.

5. Oktatói állomány összetétele (kor, státusz, szakterület, szakmai elismertség, publikációs „termékenység” szerint):

A szakon az ország vezető médiaművészei oktatnak: életművük, szakmai elismeréseik és publikációik garanciát nyújtanak az itt folyó művészképzés magas fokára, kor szerinti megoszlásuk a szakon arányos

6. A képzési (oktatási-tanulási) folyamat értékelése, szakirányok kínálata:

A képzés szilárd elméleti és gyakorlati alapokon nyugszik. A tantervben biztosított az egyes tárgyak egymásra épülése. Szakirányok nincsenek, a képzés rendje azonban átgondolt, koncepciózus tervet követ.

7. Eredmények (kompetencia, ismeretek, képességek, attitűdök, értékvilág), kimenet, követés (ha ismert):

A végzett hallgatók alkalmasak arra, hogy bármely területen részt vegyenek a szakirányú továbbképzésben, és önálló alkotómunkát végezzenek az új médiumok területén (fotó, film, videó, computer). A végzeteket közös munkákra, kiállításokra és néha kurzusok tartására is rendszeresen visszahívják, de végzés utáni pályakövetésük nem megoldott.

8. A szak specifikus képzési céljai (ha vannak):

A szakon belül nincsenek külön szakirányok, a képzés célja a hallgatóknak minél több médium területén végzendő önálló munkára való a felkészítése.

9. Hallgatói szolgáltatások, elhelyezkedés, a szak regionális szerepe (képzés fizikai körülményei):

A szak elhelyezése megfelel a minimum követelményeknek, de a helyi infrastruktúra (számítógéppark, analóg és digitális eszközpark, videokamerák stb.) folyamatos fejlesztést igényel, és mindenek előtt az épület beázó alsó szintje intenzív állagvédelmet igényel.

10. Felhasználói szempontok (SWOT-analízis, MPT hallgatói kérdőívek feldolgozott adatai):

11. Összehasonlító és összegző megállapítások:

Az országban egyedül az MKE-n található intermédiá-művész szak, amelynek szerepe kiemelkedő, mivel az információs társadalom különböző szféráiban nagy szükség van olyan kreatív és kritikusan gondolkodó szakemberekre, akik széles körű jártassággal rendelkeznek az új technikai médiumok területén.

Magyar Képzőművészeti Egyetem	Akkreditációs minősítés
Szak megnevezése: Restaurátorművész szak (kkk: 2006/7/IX/1/57-61. MAB határozat)	A
Képzési szint: MA (egységes osztatlan képzés)	2008/7/IX/7. sz. MAB határozat (hatálya: 2016. október 3.)
<p>1. Szöveges értékelés Magyarországon csak a MKE képez restaurátorokat. A különféle közép- és felsőfokú képzési szinten történő, helytelenül „restaurátor”, sőt „szakrestaurátor” képzésnek nevezett tanfolyamok elvégzése nem elegendő a restaurálás/konzerválás önálló szakmagyakorlásához, legfeljebb az egyetemre való bekerülés előkészítője lehet. A MKE az egyetemi restaurátorképzés évtizedek óta egyre fejlettebb tantervvel és felszereltséggel biztosított, az 1970-es évek óta megerősödött a természettudományos képzés.</p> <p>2. A képzés sajátos vonásai A restaurátorképzés alapja az integrált elméleti és gyakorlati képzés megfelelő egyensúlya. Az elméleti tantárgyak szorosán kapcsolódnak a konzerválás/restaurálás gyakorlati tárgyaihoz. A gyakorlati képzés része a magas szintű műhelymunka, amely betekintést biztosít az elméleti, illetve gyakorlati tudományos kísérleti módszerekbe azzal a céllal, hogy alkalmassá tegye a restaurátor-hallgatót a tudományos munkában való részvételre, illetve felkészítse az önálló szakmagyakorlásra. Az oktatási program figyelembe veszi, hogy a restaurátorokkal szemben a társadalom különleges minőségi elvárásokat támaszt, ezért nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy megfeleljen a kulturális örökség és a kulturális javak védelméről szóló törvények előírásainak. Az oktatás a restaurátor-hallgatókban mindenek előtt azt a képességet és igényt hivatott fejleszteni, hogy módszeres kérdésfeltevésekkel, az eredmények kritikai kiértékelésével, az elméleti ismeretek, gyakorlati tapasztalatok és művészi beleérző-képesség együttes érvényesítésével tudják az egyes feladatokat megtervezni, végrehajtani, dokumentálni.</p> <p>3. Erősségek Az oktatók magas szintű szakmai gyakorlattal és tudással rendelkeznek, többségüknek van tudományos fokozata és/vagy szakmai kitüntetései. A szak működését több díjjal honorálták (a Magyar Szabadalmi Hivatal Millenniumi Díja a szellemi tulajdon hatékony védelméért, Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett, Pro arte et doctrina academia artium hungarica emlékérem). A szak nemzetközi kapcsolatai jók, az MKE 1998-ban részt vett az Európai Hálózat a Konzerválás/Restaurálás Oktatásáért (ENCoRE) nemzetközi egyesület megalapításában, szavazati joggal részt vesz az európai restaurátorképzést érintő törvények és ajánlások megalkotásában, a restaurátorokkal szemben támasztott európai követelményrendszer kidolgozásában. A szak ezen ajánlásokat figyelembe véve végzi oktatói munkáját. A szakirányokon a restaurálás/konzerválás oktatása a kulturális javak minden fajtáját magában foglalja, biztosított a doktorátus megszerzésének lehetősége. A hallgatók értékelése jól tervezett és változatos módon zajlik. A tananyagba beépített konzultációkon, a vizsgabizottságban külső tagként résztvevő szakértők tanácsadókként és értékelőkként kapcsolódnak bele az oktatási programba. A vizsgamunkák magas tudományos és művészeti színvonalat képviselnek, ezek a restaurált tárgyak múzeumaink és műemlékeink kiállított darabjai. A restaurátor-jelöltek művészeti pályára segítségét a konzultációkon, vizsgabizottságban résztvevő szakemberek alapvető feladatuknak tekintik, a pálya-kezdőket igyekeznek bevonni a folyó szakmai feladatokba. Pályakövetést a Magyar Restaurátorok Egyesülete végez.</p> <p>4. Problémák Míg az iparművészet szakirány tárgyi, anyagi feltételei ideálisnak mondhatóak, addig a képzőművészet szakirányról ez nem mondható el. Időszerű lenne, hogy az igen magas színvonalú gyakorlati képzéshez a műszerezettség is igazodna. A néhány éve igen korszerűnek számító műszerek egy része elavult, ezért a megfelelő infrastruktúra biztosítása érdekében mind rövid, mind hosszú távon általános megújítási terv szükséges. A hallgatók kritikai észrevételei is elsősorban az infrastruktúrára vonatkoztak (fotóterem és labor hiánya, kevés mikroszkóp). A Kőrestaurátor képzésben szükségesnek látszik az elméleti-tudományos képzés, illetve az oktatói kar fejlesztése. Az MKE két szakirányán az alapképzés színvonala, a tanulmányi követelmények azonosak, a diplomák alkalmazás és munkakör betöltés szempontjából egyenértékűek. Ezért az egyes szakterületek presztízsét is azonosá kell tenni, ez akkor teljesíthető maradéktalanul, ha a tárgyrestaurátor-képzés is teljes oktatási időben, az Egyetem kizárólagos irányítása mellett nappali tagozaton történik. (Megjegyezzük, hogy a kulturális javak egy töredékének restaurálás-oktatása még megoldatlan: pl. ólmozott üvegablakok, régi hangszerek és orgonák, műszaki emlékek stb.)</p> <p>5. Általános megjegyzések Az EU szakmát érintő állásfoglalása, hogy a kulturális javak létezése, hozzáférhetősége és védelme komoly minőségi elvárásokat támaszt, demokratikus ellenőrzést és szabad betekintést tesz szükségessé minden, a javakkal kapcsolatos tevékenységet illetően. Ezt csak az akkreditált, védett és nemzetközileg elismert titulushoz vezető egyetemi szintű oktatás garantálja. Kívánatos volna, hogy legalább egy külföldön elvégzett félév a restaurátorképzés kötelező része legyen, valamint a képzéshez tartozzon egy legalább három hónapos – lehetőség szerint külföldi – szakmai gyakorlat. Összesítve megállapítjuk, hogy a Restaurátor szak fontos szerepet tölt be nem csak a restaurátorok nevelésében, hanem a művészképzésben is. Az itt képzett restaurátorok közalkalmazottként vagy önálló szakmagyakorlásuk során olyan speciális közfeladatokat tudnak ellátni, melyek a társadalom számára kiemelkedően fontosak, ezek teljesítéséhez a szakon megszerzett tudás és vállalt hivatásukkal szembeni magatartásuk biztosít garanciát.</p>	

MKE restaurátorművész szak - Értékelés a megadott szempontok szerint

(Az értékelés szempontjai: Az LB véleménye)

1. Önértékelés (összeállítás, hallgatói visszacsatolás tükröződik-e, belső minőségbiztosítási rendszer működik-e intézményi, tanszéki, szak szinten?):

Az önértékelés megállapításai reálisak, megalapozottak, összhangban vannak a hallgatói véleményekkel. A minőségbiztosítás tanszéki szinten történik

2. A képzési követelményeknek való megfelelés:

Az oktatás teljesíti a képzési követelményeket.

3. A MAB akkreditációs követelményrendszerének való megfelelés:

Az oktatók képzése, száma az előírásoknak eleget tesz.

4. A követelmények előírásainak a helyzetet és a lehetőségeket figyelembe vevő interpretálása, a „jó gyakorlat” megjelenése a szakon:

A szak a követelményeket az adott körülményekhez adaptálja.

5. Oktatói állomány összetétele (kor, státusz, szakterület, szakmai elismertség, publikációs „termékenység” szerint):

Az oktatók szakterületük elismert képviselői, kor szerinti megoszlásuk a szakon arányos.

6. A képzési (oktatási-tanulási) folyamat értékelése, szakirányok kínálata:

A képzés szilárd elméleti és gyakorlati alapokon nyugszik, a két szakirányon (képző-, illetve iparművészet) belül további specializálódást kínál. A tantervben biztosított az egyes tárgyak egymásra épülése.

7. Eredmények (kompetencia, ismeretek, képességek, attitűdök, értékvilág), kimenet, követés (ha ismert):

A végzett hallgatók alkalmasak arra, hogy önálló munka keretében védett kulturális javakat kutassanak, feltárjanak, helyreállítsanak. A hallgatók végzés utáni pályakövetése – a Magyar Restaurátorok Egyesületén keresztül – megoldott.

8. A szak specifikus képzési céljai (ha vannak):

A cél a hallgató szakirányon belüli speciális területre (pl. festmény, fém-ötvös), illetve az e területen végzendő önálló munkára való a felkészítése.

9. Hallgatói szolgáltatások, elhelyezkedés, a szak regionális szerepe (képzés fizikai körülményei):

Az intézmény elhelyezése megfelelő, de a helyi infrastruktúra (laboratórium, fotóműterem) további fejlesztést igényel.

10. Felhasználói szempontok (SWOT-analízis, MPT hallgatói kérdőívek feldolgozott adatai):

11. Összehasonlító és összegző megállapítások:

Az országban egyedül az MKE képez restaurátorokat, akikre kiemelkedő fontosságú feladat hárul a kulturális örökség és a kulturális javak megőrzésében.

ÁTFOGÓ MEGJEGYZÉSEK a vizuális művészeti doktori (DLA) képzésről

A vizuális művészeti doktori iskolák létrejöttének okai:

- a Bolognai Folyamat szellemében a háromszintű képzés teljes kiépítése az egyetemi szintű művészetoktatás területén is;
- a Felsőoktatási Törvénynek megfelelő fokozattal rendelkező oktatók állítása az egyetemi képzés vezető tanári posztjaira, s ezzel a korábbi, művészeti díjakon alapuló, tehát bizonytalan szakmai-politikai ítéletre hivatkozó vezető oktatói besorolások kiváltása;
- az egyetemi képzésnél hagyományosan és indokoltan hosszabb művészeti képzés intézményi kereteinek (újra) megteremtése;
- a fiatal művészek pályára állásának segítése a szintén állami támogatást adó, de képzést nem nyújtó Derkovits-ösztöndíj és az immár csak informális segítséget nyújtó Fiala Képzőművészek Stúdiója Egyesület mellett;
- a kortárs művészetre jellemző, a szakma művelése mellett a teoretikus felkészültséget is megkívánó művészi habitus kialakítása.

Akárcsak az osztatlan mesterképzés esetén, a doktori képzés is végiggondolható a hagyomány művészképzés mester-tanítvány kapcsolata, a szervezett szakmai képzés, a műhelymunkán, alkalmi workshopokon alapuló képzés vagy az önálló munkára, konzultációkra, fokozatszerzésre alapuló elképzelés mentén. A képzés alapelveinek markáns meghatározását nehezíti a doktori képzésben résztvevők kis létszáma és a hallgatók elképzeléseinek, eszközigényének, tájékozódási szándékának – szakmailag indokolt – szórása; illetve azon szempont végiggondolása, hogy maga a doktori képzés elkötelezi magát valamely szélesebb feladatkör mellett (művészeti kutatómunka, a sokakat megszólító, a köz számára – közpénzen – dolgozó művész attitűdje, a progresszív művészeti szcénára való felkészülés, a mesterségbeli tudást preferáló és a piaci értéket is figyelembe vevő műteremtés stb.), vagy egyszerűen a „tehetség” nehezen körvonalazható kategóriája mentén igen különböző szándékú és habitusú művésznövendékek számára próbál közös képzési keretet, tájékozódási horizontot teremteni.

Az MKE Doktori Iskolájának önértékelése hangsúlyozza is, hogy a képzés kezdete óta folyamatosan változik, átalakul a képzés koncepciója. „A jelenlegi képzési rendszerét a doktori iskola megalakulása óta folyamatosan és tudatosan alakítottuk. A változtatásokra azért volt és van szükség, mert a DLA-képzésnek a jelenlegi oktatási struktúrában nem volt kiforrott formája. Bár minden dokumentumban arról van szó, hogy a DLA képzés a PhD-képzésnek felel meg, egyre világosabbá válnak az elkülöníthető sajátosságok. Mind tartalmi, mind formai szempontból sok gondot okozott, hogy ezeket a sajátosságokat nem sikerült azonnal érvényesíteni. Más országokban, pl. angolszász területen (ahol régebben folyik ilyen jellegű képzés) sem teljesen tisztázott a két doktori képzés viszonya. Az összehasonlítás mindig egyoldalú, a PhD-képzéshez hasonlítják a DLA-képzést.”

Az önértékelésben megfogalmazott szempont, a PhD-képzéshez való hasonlítás valóban problematikus. Hiszen a PhD a tudományok rendszerén belül viszonylag jól definiált kutatáshoz és teljesítményhez kötött. Míg a (vizuális) művészetek területén bizonytalan a „kutatás” fogalma. Így a vizsgált doktori iskolákban áttekinthető DLA értekezések nem csak színvonalukban mutatnak nagy szórást, hanem felfogásukban. Akad közöttük művészettörténeti és -elméleti fejtegetés, képelméleti esszé, egy konkrét műtípus technikai-történeti feltárása éppúgy, mint a saját alkotótevékenység bemutatása. S bár első megközelítésben ez utóbbi megközelítés tűnik kevésbé tudományosnak, valójában a saját tevékenységet bemutató analitikus-reflexív szövegek között kimagasló színvonalú is található, olyan tehát, amely épp a kortárs művészetben megkívánt tudatosság kimunkálására és a széles horizonton való tájékozódásra sarkallta szerzőjét.

Mindezek alapján javasolható, hogy a vizuális művészeti doktori iskolák céljairól, feladatairól, módszereiről érdemes lenne részben meglévő tapasztalatok (mint az építészeti mesteriskola, vagy az egyes amerikai egyetemeken ill. európai múzeumokban működő művészeti kutatóhelyek) és az eddig kialakult hazai gyakorlat alapján a MAB keretein túllépő, az érintettek szélesebb körét bevonó szakmai vitát, konferenciákat, esetleg munkabizottság felállítását kezdeményezni.

Magyar Képzőművészeti Egyetem	Akkreditációs minősítés
Doktori iskola megnevezése: Képzőművészeti doktori iskola (2008/3/VIII/2/054. MAB határozat – FELTÉTELESEN MEGFELELT minősítés)	
<p>Szöveges értékelés</p> <p>A doktori képzés jelen formájában egyfelől a doktorandusz és témavezetője közti rendszeres konzultációkon, részben a doktoranduszok heti rendszerességű tematikus megbeszélésein alapul. A képzés e kettőssége egyfelől alkalmat ad az önálló kutató-alkotómunkára, másfelől előnyös a tudásközvetítés, a közös műhelyszellem szempontjából.</p> <p>Az MKE Doktori iskola kiépülő nemzetközi kapcsolatrendszerében a meghívott oktatók és diákcseré szerepe még némiképp tisztázatlan.</p> <p>1. Szervezeti vonatkozások</p> <ul style="list-style-type: none"> - A doktori iskola vezetője Szabados Árpád egyetemi tanár. - A Doktori Iskolát 2002-ben akkreditálták, 1986 óta program-akkreditációval folyt a mesterképzés az egyetemen. - Témahirdetések: a szakmegnevezéstől a témavezetőt intenzíven foglalkoztató konkrét problémáig terjed, ám az egyes témameghirdetések típusa, a jelentkező és végzett hallgatók száma közt – már csak a „minta” kicsinysége okán – nem állapítható meg összefüggés. Mindenesetre feltűnő, hogy számos jeles művészszemélyiség meghirdetése válasz nélkül maradt a jelentkező hallgatók körében. A hallgatók egyéni programmal is jelentkezhetnek festészet, szobrászat, intermédia, tervezőgrafika, képgrafika, restaurátor és látványtervező területen. <p>2. Pozitívumok, erősségek</p> <p>Az MKEDI infrastruktúrája a Feszty-villa birtokbavételével jelentősen javult. A doktoranduszok számára az épületen belül lehetőség van kisebb téregységek többé-kevésbé önálló műteremként való használatára, és ez a lehetőség néhány alkotó számára tényleges esélyt biztosít pl. kísérleti-installációs projektek végig vitelére. Ugyancsak megfelelő hely áll rendelkezésre az előadások, a közös munka számára.</p> <p>3. Negatívumok, gyengeségek</p> <p>A hagyományos műteremtés műhelyháttéré teljes mértékben hiányzik, és az újabb törekvéseket kiszolgáló digitális technikákkal való felszereltség is szegényes, technikusok sem állnak rendelkezésre, nyilván arra alapozva, hogy a médiaművészek esetén a közös eszközhasználat általában problematikus, illetve az egyes művészek törekszenek saját eszközparkjuk kialakítására.</p> <p>4. Javaslat</p> <p>A képzés kevésbé tudja figyelembe venni a kortárs művészet sajátosságait, így a képzésben nem elegendő súlylyal van jelen a társadalomelméleti összefüggések tárgyalása, a művészet mediális sajátosságainak vizsgálata, és az iskola szintén kis mértékben tud közvetlen segítséget adni a pályakezdő művészeknek azon gazdasági, pályázási, menedzselési ismeretek (alkalmanként idegen nyelvű) közvetítésében, amelyek nélkül ma egy művészpálya nemigen építhető fel. Szintén problematikus, hogy az iskola kevésbé vállal közvetítő szerepet a doktoranduszok és a kurátorok között. Ezen célszerű lenne változtatni.</p> <p>A törzstagok korfája nagyon magas, intézkedési terv lenne szükséges a folyamatosság biztosításához.</p> <p>Az MKEDI nem rendelkezik önálló könyvtárral, ám magának az Egyetemnek a könyvtára olyan jól ellátott és olyan kiemelkedő színvonalú, hogy mellette más könyvtárfejlesztésnek nem lenne értelme. Nem tartható azonban helyesnek, hogy az MKEDI munkája során létrejött és az iskola birtokában maradó hagyományos, papíralapú és digitális dokumentumok őrzési helye nem a könyvtár, amely ehhez megfelelő archiválási és közzétételi háttérrel rendelkezik.</p>	

Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar	Akkreditációs minősítés
Doktori iskola megnevezése: Képzőművészeti mesteriskola (2008/3/VIII/2/055. MAB határozat – FELTÉTELESEN MEGFELELT minősítés)	
<p>Szöveges értékelés:</p> <p>A PTEDI a pécsi egyetemi művészeti oktatás mesterképzéséből nőtt ki, így annak számos jegyét ma is mutatja: a képzés műteremtés- és műtárgy-centrikus, nagyon követlen a mester-tanítvány viszony, illetve jellemző a közvetlen kapcsolódás bizonyos nagyszabású törekvésekhez, elsősorban Bencsik István és Keserü Ilona művészetéhez. A hallgatók számának növekedésével a képzésben helyet kaptak a kötöttebb, workshop-típusú képzési formák is.</p> <p>1. Szervezeti vonatkozások</p> <ul style="list-style-type: none"> - A doktori iskola vezetője Rétfalvi Sándor szobrászművész, egyetemi tanár. - A Képzőművészeti mesteriskolát 2001-ben akkreditálták, mesterképzés 1995 óta folyik a pécsi egyetemen. - A Doktori iskolán belül négy program működik: Festészet, Szobrászat I., Szobrászat II., Szobrászat III. - A PTE Képzőművészeti Mesteriskolája az általa felterjesztett DLA-fokozatra mint képzőművészeti doktori fokozatra kidolgozta speciális követelményrendszerét. A Mestertestület kidolgozta a doktori értekezések egységes tartalmi és formai követelményeit. A legutóbbi akkreditáció óta kialakították a tutori rendszert. <p>2. Pozitívumok, erősségek</p> <p>A képzés erős sajátossága ennek alapján egyfelől egy kitapintható modern művészeti koncepció dominanciája, másfelől a zenei képzéshez és a társadalomtudományi, elsősorban kommunikációs szakokhoz való kapcsolódás lehetősége, közös projektek végig vitele. A Doktori Iskolát jól szervezett iroda szolgálja, ez vállalta magára a képzés minden dokumentumának őrzését is.</p> <p>3. Negatívumok, gyengeségek</p> <p>A PTEDI lehetőségeit elsősorban az anyagi korlátai határolják be. A doktoranduszok műteremkörülményei meglehetősen mostohák. A workshopok helyigénye megoldottabb, a rendszeres alkotómunka számára viszont igen kevés a hely. Ugyancsak szerény a hagyományos és a mediális technológiához kapcsolódó műhelykapacitás. A Művészeti Kar számára rendelkezésre álló könyvtár messze alulmúlja a képzés színvonalát, annak fejlesztése jelentős forrásokat igényelne. A nemzetközi kapcsolatokra rányomja a bélyegét az ország főváros-központúsága: számos pályázatról és együttműködési lehetőségről nem érkezik információ a PTE DI-hoz. Az oktatói karban ugyan fiatalabb nemzedékek is jelen vannak, problémát inkább az életkoruk miatt visszavonuló professzorok pótlása jelent.</p> <p>4. Javaslat</p> <p>A PTEDI törzstagjainak száma a minimális 7 fő, és a törzstagok közül egy emerita és egy emeritus professzor van. Felmerül annak a lehetősége, hogy több művészeti terület közösen indítson doktori iskolát, amelynek keretében önálló programként működhetne a képzőművészet, zeneművészet és építőművészet.</p>	